

การสอนโดยใช้คุณธรรมนำความรู้ในนักเรียนอาชีวศึกษา

โดย ฤกษ์ชัย เพ็ชรคง

บทนำ

ท่ามกลางกระแสโลกที่หมุนอย่างรวดเร็ว ความเจริญด้านวัตถุเร่งรุดไปข้างหน้าอย่างไม่หยุดยั้ง จนดูเหมือนว่าความเจริญด้านจิตใจ คุณธรรมจริยธรรมจะไล่ตามไม่ทัน ดังนั้นปัญหาต่างๆจึงไหลบ่าเข้ามาอย่างท่วมท้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มนักเรียนวัยรุ่น ที่มีปัญหาต่างๆตามมาจากปัญหานักเรียนตีกัน ปัญหาตั้งท้องในวัยรุ่น หรือการทำแท้งในวัยรุ่นก็ตาม เหตุการณ์ดังกล่าวสะท้อนให้เห็นถึงภาวะวิกฤติของสังคมในปัจจุบัน

ปัจจุบันสถานศึกษาทุกแห่งจึงได้ให้ความสำคัญกับการสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมเข้าไปในการเรียนการสอนทุกรายวิชา เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความเก่งด้านวิชาการ ขณะเดียวกันก็มีความมีคุณงามความดี คือการส่งเสริมด้านคุณธรรม จริยธรรม ซึ่งจากการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับเรื่องนี้ทำให้ได้ข้อคิดว่าการสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมในการเรียนการสอน จะทำได้อย่างไรไม่ได้ ต้องทำแบบเชื่อมโยงตามองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องซึ่งได้แก่

1. สภาพแวดล้อมของสถาบันที่เอื้อต่อการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม
2. ครู อาจารย์ที่อยู่ในสถาบันต้องประพฤติตนเป็นแบบอย่างแก่นักเรียน
3. ครู อาจารย์ต้องให้ความสำคัญในการสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมเข้าไปในเนื้อหาการเรียนการสอนทุกรายวิชาที่รับผิดชอบ จะมากบ้าง น้อยบ้างก็ให้สอดคล้องกับเนื้อหาวิชา
4. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนต้องน่าสนใจ เอื้อที่จะทำให้เกิดการเรียนรู้

การสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรมเข้าไปในการสอนแต่ละรายวิชานั้นทำได้หลายรูปแบบ ซึ่งจากประสบการณ์การสอนที่ผ่านมาอาจสอดแทรกโดยการฝึกปฏิบัติธรรมก่อนเริ่มเข้าชั่วโมงเรียน การสอดแทรกสาระที่เป็นธรรมะ การให้อ่านหนังสือเกี่ยวกับธรรมะ การให้บำเพ็ญประโยชน์ การบริจาคทาน การช่วยงานสาธารณกุศล การให้ทำสมุดบันทึกความคิดเป็นต้น นอกจากนั้นการเชิญบุคคลต้นแบบมาให้ข้อคิดแก่นักเรียน ก็เป็นสื่อการเรียนรู้ที่ดีเช่นกัน นี่คือนวัตกรรมที่สอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมที่ได้ดำเนินการแล้ว โดยกิจกรรมที่จัดขึ้น ส่วนใหญ่ ผู้สอนจะทำการประเมินเพื่อวัดความพึงพอใจในกิจกรรมและเพื่อทราบข้อบกพร่องหรือข้อควรแก้ไขเพื่อให้กิจกรรมที่จะทำในครั้งต่อไปเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียนและบรรลุจุดมุ่งหมายมากขึ้น

สรุปได้ว่าการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้เกิดคุณธรรมนำความรู้ในนักเรียนอาชีวศึกษานั้นเป็นสิ่งที่ครูทุกคนสามารถทำได้ไม่ยาก แต่ต้องทำอย่างตั้งใจ และมีหลักปฏิบัติคือ เป็นกัลยาณมิตรกับผู้เรียน สอนอย่างมีขั้นตอน สอนด้วยความปรารถนาดี มีหลักการตรวจสอบ สอนอย่างมีเหตุผล ส่งเสริมยกย่องความดีงาม จึงจะเป็นการช่วยชี้นำและส่งเสริมให้นักเรียนเป็นผู้ที่มีคุณธรรมนำความรู้ จนนำไปสู่ความสำเร็จในที่สุด